

Organiske forureningsmidler øger ikke risikoen for højt blodtryk i Grønland

Persisterende organiske forurenere eller POP (engelsk: Persistent organic pollutants) er organiske forbindelser der ikke nedbrydes i naturen og ophobes igennem fødekæder til dyr og mennesker, hvor de har potentielt skadelige effekter på miljø, og dyrs og menneskers helbred.

Mange af de persisterende organiske forurenere bruges som pesticider (bekæmpelsesmidler). Andre bruges i industrielle processer og ved produktionen af opløsningsmidler, polyvinylklorid og medicin.

De allerhøjeste koncentrationer i blodet af persisterende organiske forurenere er fundet i arktiske befolkninger. Det skyldes først og fremmest at store havpattedyr indgår i kosten. Havpattedyr er øverst i fødekæden, og de persisterende organiske forurenere ophobes især i fedtvævet på dyrene.

Nogle studier har vist at højt indhold i blodet af persisterende organiske forurenere er forbundet med øget risiko for højt blodtryk. Ikke alle studier har vist samme tendens, og der findes ikke store overbevisende studier i befolkninger med særlig udsættelse for persisterende organiske forurenere

Fra 2005-2010 blev en stor befolkningsundersøgelse gennemført i Grønland i samarbejde mellem Statens Institut for Folkesundhed og Steno Diabetes Center: *'Inuit Health in Transition'*. I alt 1614 personer over 18 år fra 9 byer og 13 bygder fra hele Grønland deltog i denne del af undersøgelsen. Målet med denne undersøgelse var at se på sammenhængen mellem udsættelse for persisterende organiske forurenere og forhøjet blodtryk. Forekomsten af blodtryksforhøjelse var høj, idet 40 % af alle deltagere i undersøgelsen havde forhøjet blodtryk. I lighed med tidligere studier var koncentrationen af persisterende organiske forurenere langt højere end i europæiske befolkninger. Undersøgelsen viste dog ingen sammenhæng mellem koncentrationen af persisterende organiske forurenere og forhøjet blodtryk.

Studiet tyder altså ikke på at persisterende organiske forurenere fra havpattedyr øger risikoen for blodtryksforhøjelse i Grønland.

Af: Marit Eika Jørgensen, Steno Diabetes Center. Tlf. +45 30756008. E-mail maej@steno.dk

Kilde: Beatriz Valera B, Marit Eika Jørgensen, Charlotte Jeppesen, Peter Bjerregaard. Exposure to persistent organic pollutants and risk of hypertension among Inuit from Greenland. *Environ Res.* 2013 Jan 30. Tilgængelig online.